

**A 2013/2014. tanévi
Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny
első forduló**

FILOZÓFIA

Javítási-értékelési útmutató

1. feladat

Igazságkeresés! A következő állításokról döntse el, hogy igazak vagy hamisak!

Írjon X jelet a táblázat megfelelő oszlopába!

Állítások	Igaz	Hamis
A metafizika a létező létével általában s a legfőbb létezővel foglalkozik.	X	
A szofisták a természeti törvényszerűségekkel foglalkoztak.		X
A skolasztika filozófusa volt Szent Anzelm.	X	
Bacon négy ködképet nevez meg, amelyek a helyes megismerést akadályozzák.	X	
A filozófia szó eredeti jelentése a boldogság szeretete.		X

5 pont	
--------	--

2. feladat

Kihez kapcsolhatók a következő állítások? Írja az állítások számát a megfelelő helyre!

Szókratész	Platón	Descartes	Nietzsche
5,6	1,9,10	2,4,8	3,7

1. Elképzelt államát filozófusok vezetik.
2. A módszeres kétely alkalmazásával jut el igaz tételéhez.
3. A hagyományos, keresztényi erkölcs kritikája filozófiájának lényeges eleme.
4. Cogito ergo sum.
5. Gondolatait elsősorban Platón dialógusaiból ismerjük.
6. Nem menekült el Athénból, vállalta a halált.
7. Profetikus hang jellemzi a 19. század egyik legnevezetesebb, általa írott művét.
8. Katona volt a harmincéves háború kezdetekor.
9. Az athéni Akadémia megalapítója.
10. A *részesevés* elmélete fűződik a nevéhez.

10 pont	
---------	--

3. feladat

Írja a művek címe mellé a szerzőket!

Summa Theologiae:*Aquinói Szent Tamás*

Értekezés a módszerről: *Descartes*.....

A tiszta ész kritikája: ...*Kant*.....

A tragédia születése: ...*Nietzsche*.....

Nikomakhoszi etika: ...*Arisztotelész*.....

Vallomások: *Szent Ágoston vagy Rousseau*.....

6 pont	
--------	--

4. feladat

Kant filozófiájának jellemzésére írjon 4 igaz állítást!

Egy-egy állításra a két pont csak akkor adható meg, ha az állítás nyelvileg világos és egyértelműen Kanthoz kapcsolódik.

8 pont	
--------	--

5. feladat

Párosítsa a következő fogalmakat és állításokat!

1. filozófiai dualizmus 2. skolasztika 3. egzisztencializmus
 4. attribútum 5. szubsztancia 6. verifikáció
 a) a tulajdonságok hordozója, alátámasztó
 b) 20. századi filozófiai irányzat
 c) metafizikájában két szubsztanciát tételez fel
 d) tudományos állítások, elméletek igazolásának eljárása
 e) a dolog lényegét kifejező tulajdonság
 g) több száz éves korszak

számok/fogalmak	betűk/állítások
1	<i>c</i>
2	<i>g</i>
3	<i>b</i>
4	<i>e</i>
5	<i>a</i>
6	<i>d</i>

6 pont	
--------	--

6. feladat

Kikről szólhatnak, kikhez kapcsolódnak az idézetek? A filozófusok nevét írja a kipontozott helyekre!

- a) [...] a nyelv és a világ határa egybeesik; csak olyan értelmes (igaz vagy hamis) állításokat tehetünk a világról, amely állítások szerkezete azonos a világ egy lehetséges állapotának a szerkezetével.
Wittgenstein.....
- b) 386 augusztusában megtér, és visszavonul a világi karriertól.
Szent Ágoston.....
- c) A legfőbb jót a gyönyörben jelöli meg, melyet a testi fájdalomtól és a lélek zavaraitól való mentességgel azonosít.
Epikurosz.....
- d) A négyféle okot gyakorta az alkotó mesterségek köréből vett példákkal világítja meg. A házépítés folyamatában az anyag szerepét a téglák, cserepek, gerendák játsszák. A forma az a struktúra, amelybe ezeket az építőanyagokat rendezik. [...] a ház célját a funkcióban jelölhetjük meg. Hatóoknak nevezhetjük az építőmestert [...]
Arisztotelész.....
- e) ...az igaz ismeretek eleve benne rejlenek a lélekben, amely jelenlegi életünket megelőzően is létezett. Amit tanulásnak nevezünk, nem egyéb, mint visszaemlékezés (anamnézisz) ezekre az ismeretekre.
Platón.....

(Az idézeteket a 2007-ben megjelent *Filozófia* című kézikönyvből emeltük ki.)

5 pont	
--------	--

7. feladat

A filozófiáról filozofáló Xavier Rubert de Ventós katalán író könyvéből idézünk. Mi az Ön véleménye: minek filozofálni? Fejtse ki véleményét egy-másfél oldal terjedelemben!

10 pont	
---------	--

Értékelésünkben vegyük figyelembe a következő szempontokat:

- az idézett szövegben megjelenő probléma felismerése

- a vélemény megjelenése
- logikusan felépített gondolatmenet
- jól követhető érvrendszer
- az argumentáció minősége
- filozófiai tájékozottság (fogalomhasználat) a témához szükséges szinten
- nyelvi megformálás
- eredetiség (a szövegstruktúrában, a tartalomban, az érvelésben, az előadásmódban, a fogalomhasználatban stb.)

(A pontszámot nem befolyásolhatja a vélemény tartalma.)